UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones prestantissimi viri Ro||berti de Litio: ordinis Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis Aquinatis

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.cccccxiij. vi. no.Maij.

Feria tertia: de execrando symonie vitio. Sermo. xli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70607

Visual Library

auariciā noſtrā irritaret poſuit in aperto pedibus aurū calcandū ac premendū dedit: ⁊ ꝗcquid eſt propter qḋ calcamur aciptemimur. Illa vultus noſtros erexit ad ſuperos: et quicquid magnificuz mirūqꝫ fecerat videri a ſuſpicientibus voluit: ortus occaſuſqꝫ ⁊ ꝓperātis mūdi volubilem curſum tardos ſiderū inceſſus: ſi cōpares toti citatiſſimo: ſi cogites quāta ſpacia nunqꝫ intermiſſa velocitate circumeant. Alia deinceps digna miratu ſiue ꝑ ordinē ſubeunt: ſiue ſubitis cauſis mota proſiliunt: vt nocturni ignium tractus celi pateſcentes columnas ac trabes defectus ſolis: ac lune inuicem obſtantium: hec ſupra nos itura diſpoſuit. Aurum quidē ⁊ argētū quaſi male nobis committerentur abſcondit. Nos fortune mala noſtra tradidimus nos in lucē per que pugnaremus extulimus nec erubeſcim⁹ ſumma apud nos haberi: que fuerūt ima terrarū. hec ille.

¶ Scḋo apparet grauitas auaricie ratione deordinatiōis. Deordinat ſiquidē auaricia hoīes vt peiores fiāt qualibet alia creatura. Nā vt dicit Aug. Iudiciū maximum diuine bonitatis eſt ꝙ quelibet creatura cogit dare ſeipſam: auari ꝟo oīa vellent appropriare ſibi. Contra quoꝝ parcitatē ⁊ crudelitatē ad proximos dicem⁹ in ſermone de elemoſyna.

¶ Tertio apparet grauitas auaricie ratione idolatrationis. Uñ Paul⁹ Ephe. v. dicit: ꝙ auaricia eſt idolorū ſeruitus. qḋ ſm Nico. de lyra intelligendū eſt per quādā cōformitatē: q: ita ſe habet auarus ad nūmum: ſicut ad idola idolatra. Propterea q: auari oēm ſpem ſuā ⁊ cōfidentiā ponūt in diuitijs. Hec eſt itaqꝫ illa auaricia nequiſſima perditiōis mater: pietatis inimica: corruptrix animarum: eſca diaboli: ⁊ materia oīs peccati quā qui ſequitur eijcit a ſe xp̄m: qui nobis ſit propicius vt valeamus ſua gratia terrena oīa cōculcare atqꝫ ad regna properare celeſtia: vbi ſanctis aſſociati benedicemus xp̄m glorioſum ⁊ laudabilem per infinita ſecula ſeculorū. Amen.

¶ Feria tertia poſt oculi de execrādo et periculoſiſſimo pctō ſimonie: ꝓpter qḋ non parū dānificat atqꝫ cōfundit ordo eccleſiaſtice hierarchie. Sermo. xlj.

Quecūqꝫ ſolueritis ſuper terrā erunt ſoluta ⁊ i celo. Uerba ſunt redemptoris noſtri originaliter Matth. xviij. et in euāgelio hodierno. Cōtulit ſaluator noſter miniſtris eccleſie et ſacerdotibus ſuis ineſtimabilē dignitatē cū fecit eos ſpiritualiū diſpenſatores. Ideo tanto grauius eſtimatur ſi qñ peccāt eoꝝ delictum: quāto plura donoꝝ dei incrementa ſumpſerūt. Maxime aūt dānatur in illis vitiū ſimonie: qḋ ex auaricia procedere noſcitur. Illud ſiquidem eſt cauſa multorum maloꝝ: ⁊ cōfuſionis damnoſiſſime in eccleſiaſtica hierarchia. Ob eā cām in p̄ſenti ſermone cōtra vitiū ſimonie nōnulla erim⁹ diſceptaturi: de quo ɔtēplabimur tria myſteria principalia.

Primū dicitur diffinitio.
Scḋm inductio.
Tertium punitio.

¶ Quid ſit ſimonia et vnde denominatur: ⁊ quare eſt peccatum graue: ⁊ quid intelligitur per ſpirituale aut ſpiritualibus annexum. Capm. j.

Primū myſteriū cōtemplandū de ſimonia d: diffinitio. Et Richar. in. iiij. diſt. xxv. ⁊ Tho. ij. ij. diffiniūt iſtam ſic. Simonia eſt ſtudioſa voluntas emēdi vel vendendi aliquid ſpirituale vel ſpūale annexū. Que diffinitio ɔtinet implicite in. c. ꝗ ſtudet. j. q. j. Pro clariori aūt declaratiōe notabim⁹ tria.

Primo denominationem.
Secundo rationem.
Tertio determinationem.

¶ Primo cōſideremus denominationē. Nā ſimonia denominat a ſimone. de ꝗ habet Actuū. viij. ꝙ cū vidiſſet q: ꝑ impoſitionē man⁹ apłoꝝ daret ſpūſſctūs: obtulit ei pecuniā di. Date mihi hāc po-

teſtatem vt cuicũq; impoſuero manus accipiat ſpiritũſanctũ. Petrus aũt dixit ad eũ. Pecunia tua tecũ ſit in perditionem ꝛc. Sed nõ videt ꝙ ſit cõueniens iſta denoĩatio: eo ꝙ ſimõ noluit vẽdere ſpũalia: ſed emere. Et vt hr̃. iiij. Reg. v. Giezi ſpũalia vẽdidit Naaman ſyro: ergo nõ magis dʒ dici ſimonia ꝙ̃ giezia: Rñdet Rich. vbi. ſ. ꝙ cõueniẽtius nominatur ſimonia ꝙ̃ giezia: qꝛ vitiũ tam emptionis ꝙ̃ vẽditionis quãtuʒ ad voluntatẽ fuit in ſimone mago. Ad hoc enĩ voluit emere pecunia donum ſpũſancti vt poſtea alijs vẽderet. Si tñ diſtincte loqui volumus: poſſum⁹ vẽdentes ſpiritualia appellare gieʒitas: ꝛ emẽtes ſimoniacos. ¶ Scđo ↄſiderem⁹ rõnẽ q̃re ſpũaliũ emptio ſiue vẽditio ſit illicita.

Prima ex parte vendẽtis.
Scđa ex parte emẽtis.
Tertia ex parte vẽditionis.

¶ Prima rõ eſt ex parte vẽdẽtis: qꝛ ille qui vendit ſpũalia nõ eſt illoꝝ dñs: ſed diſpenſator. Vñ. j. Coꝛ. iiij. c. apoſtolus dixit: Sic nos exiſtimet homo vt miniſtros xp̃i et diſpẽſatores miniſterioꝝ dei. ¶ Scđa rõ ex parte ementis. Ille q̃ emit rẽ multo minori precio ꝙ̃ valeat iniuſte emit. Sed ſpũalia ſunt tãte nobilitatis ꝛ perfectionis: ꝛ per cõſequẽs valoris ꝙ nulli precio tẽporaliũ rerum poſſent adequari. Vñ ꝛ de ſapiẽtia que eſt res ſpũalis đr Prouerb. viij. Melior eſt ſapiẽtia cũctis opibus precioſiſſimis: ꝛ omñe deſiderabile ei nõ põt comparari. ¶ Tertia rõ ex parte vẽditiõis. qꝛ qui vtitur aliquo actu ad illud: ſeu alio modo quem ordinauerit deus inique facit: et tanto peius quãto illud eſt in ſe dignius. Ordinauit aũt deus ſpiritualia gratis cõferri debere hoĩbus per miniſtros ei⁹: qđ xp̃s declarauit dicẽs: Matth. x. Gratis accepiſtis gratis date: ſcilʒ ſacramẽta et alia ſpũalia. Unde in cõſilio Toletano. j. q. j. c. quicquid. dicitur: Quicquid inuiſibilis gratie conſolatione tribuit: nun̄ꝑ queſtibus vel quibuſlibet premijs venũdari penitus debet. dicẽte dño Matth. x. Gratis accepiſtis gratis date. Et ſic colligit ꝙ ſimonia ꝓpter dicta peccatũ eſt mortale. Et ſupadditur ratio ꝙ nullus dʒ excõicari niſi pro mortali pctõ: vt dictum eſt in ſermone de inobediẽtia. Sed pro ſimonia debet quis excõicari. Vñ. j. q. j. c. quicunq; ſacros. đr: Anathema danti ſcʒ fiat ſcḋm gloſam anathema: accipiẽti ſimonia. ¶ Tertio ↄſiderem⁹ determinationẽ q̃d intelligit ꝑ ſpũalia aut ſpũalibus annexa. Et ſcḋm doctores ſpũalia dicũtur ſacramẽta: ſcʒ baptiſm⁹: chriſma: euchariſtia: ordo: pnĩa: extrema vnctio: ꝛ bñdictio nuptiarũ. Pro quibus dare pecuniã vel recipere vt preciũ eorum eſt prohibitũ: qꝛ ſimonia. Annexa vo ſpũalibus dicunt: dedicatio eccleſiarũ: cõſecratio virginũ: ꝛ aliarũ rerũ pertinẽtiũ ad cultũ diuinũ: benedictio abbatũ: abſolutio ab excõicatione vel alijs cẽſuris eccleſiaſticis: electio prelatoꝝ eccleſiaſticoꝝ: cõfirmatio eoꝝ: renunciatio: viſitatio ipſoꝝ prelatoꝝ: correctio criminum: vel deſiſtere a correctione in iudicio eccleſie: cura aĩarum: ingreſſus religionis ſeu monaſterij: eccl'ia ſeu beneficiũ ſimplex vel curatũ: prebẽda: dignitas eccleſiaſtica: vt archidiaconatus: prepoſitura: epatus: ꝛ hmõi: officiũ ſepulture: vel locus eccl'ie cõſecratus ad ſepulturam: vel vbi iã eſt ſepultus aliq̃s capellanus patronatus: ius percipiendi decimas. Officia eccliaſtica vbi eſt aliq̃d iuriſdictionis ſpũalis: vt iconomus: vicedominus: ꝛ hmõi. Ferre ſententiã in iudicio eccl'iaſtico: ꝑmutatio dignitatis eccleſiaſtice vel bñficij: ꝛ ſilia. Paciſci ergo ꝓ his ſimonia eſt. Unde đr. j. q. ij. c. ꝙ̃pio. Abſit ois pactio: ceſſet omnis cõuentio: ſcʒ emptionis aut venditionis. ¶ Notanduʒ tñ ꝙ ſi quis ſine pactione expreſſa vel exactione conferat aliquid ſpũale ſpiritualiter hac intentione vel ꝓpter illud recipiat tẽpoꝛale: puta audit confeſſionẽ vel dicit miſſam vel confert ordinẽ ſiue beneficiũ: ꝛ ſilia: principaliter qꝛ ſperat ꝓpter hoc ſe habiturũ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pecuniā vel aliquod precius. Et ſilr qui
dat temporale principaliter vt recipiat
ſpūale: puta eucharistiā: ordinē ſacruꝫ:
beneficiū: ⁊ hmōi: ſimoniā cōmittit mē=
talē que mortale eſt ſm Richar. Tho.
Ray. Hoſtieñ. ⁊ Inno. Sed talis ſimo=
nia mentalis tollitur per penitentiā. ex
de ſimonia. c. mādato. Ubi aūt nō fit pa=
ctio vel exactio vel principalis intentio
ad tēporalia in collatione ſpiritualium
vel receptione: ſed gratis ⁊ elemoſyna=
liter detur aliqd ⁊ accipiatᷓ ad ſuſtenta
tionē nature vel reuerētiā ſacramento=
rū: vel ad ſeruandū laudabilē cōſuetu=
dinem: licite ⁊ ſine ſimonia dari ⁊ acci=
pi pōt. Uñ Greg. j. q. ij. c. ſicut epm. ait:
Eius oblatio nullā culpe maculā inge=
rit que nō ex ambiētis petitiōe ꝓceſſit.
Nec ſimoniaci ſunt tm̄ qui ſpūalia ven=
dunt vel emūt: ſed etiam illi qui in his
mediatores ſunt: quos eccl'ia grauiter
punit: ſicut patet. j. q. ij. c. ſicut epm.

¶ Qꝫ pecunia eſt materia inductiua
peccati ſimonie: et quomodo pecunia
accipitur multipliciter et multiplici mu=
nere. Capm. ij.

SEcūdū myſteriū cōtemplan=
dū de ſimonia dicitur indu=
ctio. Eſt nāqꝫ huius ſceleris
materia inductiua pecunia:
ſumēdo pecuniam large: vt in ſermone
precedēti dictū eſt: ꝓ omi eo qđ pōt tē=
poraliter poſſideri. Pōt etiā pecunia di=
ci quicquid precio tēporali eſtimari po=
teſt ſeu mēſurari: nō ſolum pecunia nu=
merata in monetis: auri: argēti: ⁊ eris:
vel ea que cōiter cōſueuerūt emi vel vē=
di: vt vaſa aurea vel argentea: aīalia:
agri: ⁊ hmōi: ſed etiaꝫ preces ex quibus
acquiritᷓ fauor popularis ⁊ obſequia tē=
poraliter preſtita. Uñ dicit Greg. j. q. j.
c. ſunt nōnulli. Cū virū iuſtum ꝓphera
deſcriberet. ait: Beatꝰ qui excutit manꝰ
ſuas ab omi munere. Qꝫ aliud eſt mu=
nus ab obſequio: aliud a manu: aliud a
lingua. Munus ab obſequio eſt ſeruitꝰ
indebite impēſa. Munus a manu pecu
nia eſt. Munus a lingua: fauor. ſ. mun=
danus. Et ꝑ quodlibet horū munerū cū
interuenit in ſpūalibus cōmittitᷓ ſimo=
nia: vt ibidē Greg. dicit: Et ad idē eſt. j.
q. j. c. ſaluator. Urbanus ait: Quiſquis
res eccleſiaſticas. i. ſpūalia que dei do=
na ſunt: nō ad hoc ad qđ inſtitute ſunt:
ſed ad propria lucra munere lingue: vel
indebiti obſequij: vel pecunie largiatᷓ
vel adipiſcitᷓ: ſimoniacus eſt. Et quātuꝫ
ad munus a lingua ſciendum ꝙ ſi quis
prelatus cōfert bñficiū eccl'iaſticū ſeu di=
gnitatē eccleſiaſticā: vel aliqđ ſacramen
tū ad preces alicuiꝰ hac intētione prin=
cipali vt eiꝰ precibus cōferenti laus vel
fama acquiratur: vel vt cōtrariū euite=
tur: ſimoniā cōmittit. Et ſi preces porri=
gūtur ab aliquo ꝓ indigno de bñficio
curato vel ſimplici: ⁊ ille q̄ porrigit et q̄
exaudit ſimoniā cōmittit: ſi ad p̄ces fa=
ctas principaliter mouetᷓ. Si aūt p̄ces
porrigūtur ꝓ digno: ad idoneitateꝫ re=
ſpicitur: nō ad preces principaliter: nec
rogās nec cōferens male facit: nec ſimo
niā cōmittit. Si vo qs ꝓ ſe preces porri
gat de beneficio ſimplici nō reputatur
ſimonia ſi al's eſt dignus. Nā ſi indignꝰ
ſimoniacus reputatᷓ. Et ſilr ſimoniā in=
ducūt p̄ces ꝓ ſe porrecte de beneficio cu
rato: etiā ſi al's ſit dignus: qꝛ rōne ambi
tionis ⁊ preſumptionis reputatᷓ eoipſo
indignus ſm beatū Tho. in. iiij. di. xxv.
⁊. ij. ij. q. c. ⁊ Ray. in ſumma ſua. Quātū
ad munus ab obſequio reputatur ſimo
nia qñ quis ſeruiret alicui prelato obſe
quio inhoneſto. Sed quoad obſequia
honeſta: videlꝫ ordinata: vel ad vtilita=
tem eccl'ie vel p̄lati rōnabilē nō reputa
tur ſimonia: ita tm̄ ꝙ non principaliter
ſeruiēs faciat ꝓpter illud cōſequēduꝫ.
Uñ Greg. ait: Eccleſiaſticis vtilitatibꝰ
deſeruientē eccleſiaſtica oportet remu=
neratione gaudere. xij. q. ij. c. eccleſiaſti=
cis. Munus a manu eſt cū datur pecu=
nia: ⁊ hmōi. Ubi tm̄ notandum ꝙ pecu
nia pōt dari ⁊ recipi licite ꝓ ſpirituali:
⁊ ſine ſimonia qnqꝫ rationibus.

Prima rōne permutationis.
Scḋo rōne ſuſtentationis.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tertio rõne ꝓuocationis.
Quarto rõne punitionis.
Quinto rõne vitãde verationis.

¶ Primo rõne pmutationis. ꝓbat̃ ſic. Qui vult remiſſionẽ peccatoꝝ ꝯſeq̃ dꝫ ſi põt elemoſynas facere. Un̄ Danielis iiij. Peccata tua elemoſynis redime. ⁊ Amb. de peñ. di. j. c. medicina. Petis tuis venũdatus es redime te pecunia tua. Debet etiã quis ꝑ adeptione eter ne vite tẽporalia cũcta dare. iuxta illud Luc. xvj. Facite vobis amicos de mã mona iniq̃tatis. ¶ Scd̃o põt dari pe cunia rõne ſuſtẽtatiõis: ſicut ſacerdos promiſſa quã dicit: accipit pecuniã vel prebendã: nõ ꝙ illã accipiat ꝑ ꝯſecra tione euchariſtie: vel pro orõnibus et hmõi: quaſi p̃ciũ: ſꝫ vt ſtipẽdiũ ſue ſu ſtẽtationis. Un̄ Hiero. j. q. j. in. c. iudi ces. ait: Accipiãt neceſſitatis ſuſtenta tionẽ a pplõ: mercedẽ miniſtratiõis a deo. Sic ⁊ ꝓphete antiqui teſtamẽti ſi aliq̃n recipiebãt aliq̃d in ꝓphetãdo ac cipiebant in modũ elemoſyne ad ſuſtẽ tationẽ nõ ad p̃ciũ ꝓphetie. ¶ Tertio põt dari pecunia ⁊ accipi rõne ꝓuoca tionis. Et ſi dant̃ elemoſyne paupib⁹ ad inducẽdũ eos ⁊ excitãdũ vt orẽt ꝑ bñfactoribus ſuis nõ loco precij: q: ora tio ſpũalis eſt ⁊ appreciari non poteſt. ¶ Quarto rõne punitiõis. Exigit̃ q̃nq ab eo qui abſoluit̃ ab excõicatiõe pecu nia: nõ ꝑ ipa abſolutione: q: hoc eſſet ſimonia: ſꝫ ĩ punitionẽ. ¶ Quinto rõne redimẽde verationis. Nam anteꝙ ius acq̃rat̃ alicui in bñficio vel dignitate: nõ licet dare ad redimẽdũ verationem ſuã: q: eſſet ſimonia: ſꝫ poſtꝙ fuerit ad eptus ⁊ ius ſibi acquiſitũ verationẽ ſibi iniuſte factã ſup bñficio vel dignitate: licet pecunia redimere: ſed non iuſtam verationẽ vt ſi iuſte accuſet̃: ⁊ hmõi.

¶ Qualiter puniuntur ſimoniaci: tum per priuationem gratie diuine: tum ꝑ ſuſpenſionem ordinis et beneficij ſimo niace ſuſceptorum: tum etiam per obli gationem ad reſtituendum.

Capitulum. iij.

TErtiũ myſteriũ cõtẽplãdũ de ſimonia dr̄ punitio. Puni tur etenim hoc peccatũ mul tiplici pena.

Prima dr̄ gratie dei perditio.
Secunda iuſta ſuſpenſio.
Tertia reſtitutiõis obligatio.

¶ Prima pena dr̄ gratie dei perditio: Un̄. j. q. j. c. q̃ ſtudet. Greg. nazãſenus ait: Judas olim redẽptorẽ vẽdidit: mox laqueo ſuſpẽſus: eãdẽ redẽptiõis gra tiã nõ obtinuit: et merito q: nemo põt retinere q̃d vẽdidit. Simon etiã ma gus cuꝫ eandẽ ſpũſſancti grãm emere vellet: dãnationis ſentẽtiã a Petro au diuit. Dicit etiã Aug. j. q. j. c. Sicut. q̃ ignis ſacrificij qui per ſeptuaginta an nos babylonice captiuitatis ſub aqua vixerat: extinct⁹ eſt Antiocho Jaſoni vẽ dente ſacerdotiũ q̃d ſignificauit ignem: ideſt gratiã ſpũſſancti nõ licere in ſimo niacis ſacramentis. ¶ Scd̃a pena qua puniũtur ſimoniaci eſt iuſta ſuſpenſio. Sunt eñi notorij ſimoniaci ſuſpenſi ab ordinibus ⁊ beneficijs ſimoniace ſuſce ptis. vt. j. q. j. c. ſtatuimus. ⁊. c. quiſquis. ⁊ hãc ſuſpẽſionẽ videtur Ambroſius vo care excõicationẽ in. c. reperiũtur. j. q. j. ſm glo. Et tales ſcꝫ cõferentes ordines vel beneficia ⁊ officia eccleſiaſtica: ⁊ illa etiã recipientes per ſimoniã ſicut clerici debẽt deponi ⁊ priuari omni officio et bñficio ſimpliciter ſi conuincant̃ de hoc in iudicio eccleſie. Si ſunt laici vt me diatores ſimonie debent excõicari. j. q. ij. c. ſi quis. Efficiũtur etiam infames: ⁊ quilibet criminoſus admittit̃ ad accuſa tionẽ coꝝ. ex̃ de ſimonia. c. tanta. ⁊. c. ſi dñs. ¶ Tertia pena ſimoniacoꝝ eſt reſti tutiõis obligatio. Nã ſm Tho. pecunia recepta per ſimoniã retineri nõ põt: ſed reſtitui dꝫ: nõ cõferẽti: q: turpiter dedit ſed dꝫ pauperib⁹ erogari: vel illi eccleſie in cuius iniuriam data eſt applicari: ⁊ hoc in omĩ ſimonia. Et ſm Tho. ⁊ Jnn nocentiũ ⁊ Raymũ. ſimoniacus quoad beneficia ſimplicia vel curata per ſimo niã recepta perdit fructus: q: nõ põt il

los recipere: ⁊ receptos tenet reſtituere deductis expēſis factis in vtilitatem eccleſie: ⁊ gratia fructuū colligendoꝝ: ⁊ hoc q2 fur eſt et latro in illo bñficio. In veteri aūt teſtamēto: vt habet .iiij. Regum .v. Giezi ꝓpter ſimoniā quā cōmiſit accipiendo pecuniā a Naaman ſyro: quē Heliſeus ꝓpheta curauerat lepra percuſſus eſt cum oībus poſteris eius. Sed quid dicā? Quo me vertā? Qualiter verba concludā? Audiuimus ex his que dicta ſunt ꝙ̄ graue ſit vitiū ſimonie ⁊ tñ hodie vbiq; regnat: vbiq; ſua tela proijcit. O eccleſia dei: o ſponſa decora agni immaculati xp̄i ieſu: qs in te preficit tot ignaros: indoctos: inhabiles ad curam animarū. Quis ordines: dignitates: ⁊ beneficia tua tā multis indignis tribuit. Audeo dicere ꝙ peſſima illa et truculenta belua ſimonia mala hec oīa fecerit. Et ne deſcēdamus ad particularia tñ vnum tenere firmiter poſſumus ꝙ ſi ſimonia ceſſaret a miniſtris eccleſie: cūcta bene optimeq; diſponerētur: ⁊ aīas in pctīs alligatas abſoluerēt ac de diaboli laqueis liberarēt ſe ꝯo nō illaquearēt: ſed potius velut miniſtri digni adipiſcerētur in hoc ſeculo dei gratiam: et in futuro ſempiternam gloriā: in qua xp̄s viuit et regnat per infinita ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Feria quarta poſt Oculi: de cogitationib⁹ malis ⁊ vitioſis vitādis ꝓpter quas ſolas ⁊ abſq; effectu operum exterioꝝ poſſet hō dānari. Sermo .xlij.

DE corde enim exeūt cogitationes male. Verba ſunt redēptoris nr̄i originaliter Matth. xv. ⁊ in euāge. hodierno. Errat apud nōnullos opinio qdē ſatis falſa ⁊ periculoſa: q2 nō arbitrant eſſe pctā q̄ p opa extrinſeca nō ꝑpetrantur: cū tñ ſm rei veritatē multo plura ſint mala q̄ latēt in corde: in die iudicij manifeſta fiēda: ꝙ̄ ea q̄ nūc apparēt forinſecus ⁊ vident. Hoc aūt euidēter ſatis aperuit oīm doctor ieſus xp̄s dei filius in lectione ſcti euāgelij. Quapropter vt q̄ verā pnīam agere volūt totaliter mūdent ⁊ q̄libet expellant facinora: in preſenti ſermone de cogitationib⁹ diſſeremus: de qb⁹ tria myſteria declarabo.

Primū dr̄ cognitio.
Scdm̄ offenſio.
Tertiū remediatio.

¶ Q2 cogitationes cordiū certitudinaliter cognoſci non pñt: nec a demonibus neq; ab angelis btīs: ſed bñ a ſolo deo quē nullū latet ſecretū. Cap. j.

PRimū myſteriū declarādus de cogitationibus dr̄ cognitio. In quo vidēdū erit qualiter cogitationes noſtroꝝ cordiū cognoſci poſſunt. Et hoc tripliciter.

Primo reſpectu demonis.
Scdo reſpectu angeli.
Tertio reſpectu dei.

¶ Primo vidēdū eſt qualr̄ cogitatiōes hoīum cognoſcunt reſpectu demonis: De quo dubiū eſſe pōt: vtrū cognoſcat ſecreta ꝯſcie? Et videt ꝙ ſic. Primo q2 officiū demonū eſt accuſare. Vñ Apoc. xij. Proiectus eſt accuſator fratrū nr̄oꝝ: ergo ſi in iudicio arguemur de ſecretiſſimis cogitatiōib⁹: videt ꝙ he nō lateāt accuſatorē nr̄m. Scdo arguit: q2 dicit Aug. xij. ſup Geñ. ad lrām. Mali angeli cogitatiōes nouerūt: q2 m̄lta ꝑdicūt q̄ nō ꝑdicerēt ſi cogitationes nō nouiſſent. Tertio arguitur ex dictis Ariſto. ij. de aīa. Notior eſt opatio ꝙ̄ potentia ⁊ potētia ꝙ̄ ſuba: q2 ꝑ cognitionē opationis ⁊ potētie ꝑuenit ī cognitionē ſube. Sed ſuba aīe nō pōt latere diabolū: ergo nec ei⁹ opatio nec ꝟtus: ergo ſi cogitatio ⁊ affectio ſunt paſſiōes aīe: ḡ non pñt latere diabolū. Sed ꝯ arguit ex dicto Aug. di. in li. de eccl'iaſticis dignitatib⁹. Internas aīe cogitatiōes diabolū non videre certi ſumus. Rñdet Boñ. ⁊ Rich. di. viij. ij. lib. ꝙ duplex eſt cognitio. Prima certitudinalis: ⁊ tali cognitione demones nō pñt ſciarū ſecreta ri-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN